

VINERI • 11 APRILIE 2008 • ANUL LVIII NR. 15

F O A I A

FONDAT ÎN 1951

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*De cinci ori, în jurul lumii...
„Mi-a plăcut să fac cu fierul tot ce vreau”*

Unde sunt templele memoriei noastre?

CALENDAR ORTODOX

- 14 aprilie, luni – Sf. Mc. Tomaida.
 15 aprilie, marți – Sfinții Apostoli: Aristarh, Pud și Trofim; Sf. Mc. Crescent; †) Sfântul Cuvios Vasile de la Poiana Mărului.
 16 aprilie, miercuri – Sfintele Mucenite fecioare: Agapia, Irina și Hionia.
 17 aprilie, joi – Sf. Sfințit Mucenic Simeon, Episcopul Persidei; Cuv. Acachie, Episcopul Melitinei.
 18 aprilie, vineri – Cuv. Ioan, ucenicul Sf. Grigorie Decapolitul; Sf. Cosma episcopul.
 19 aprilie, sâmbătă – Cuv. Ioan de la Lavra Veche; (Sâmbăta lui Lazăr – Pomenirea morților).
 20 aprilie, duminică – (†) **Intrarea Domnului în Ierusalim**; †) Sf. Teotim, Episcopul Tomisului; Sf. Ap. Zaheu (Dezlegare la pește – Denie).

AGENDĂ

- 14 aprilie**
 1452 – s-a născut Leonardo da Vinci, pictor, sculptor, inginer și arhitect italian.
- 15 aprilie**
 1800 – James Ross descoperă Polul Nord magnetic.
 1870 – Mihai Eminescu începe să colaboreze la Convorbiri literare, cu poemul Venere și Madonă.
- 16 aprilie**
 1889 – s-a născut actorul Charlie Chaplin.
- 17 aprilie**
 1880 – se înființează Banca Națională a României.
 1916 – s-a născut poeta Magda Isanos.
- 18 aprilie**
 1788 – grecii și macedoromânii din Budapesta hotărăsc să se despartă de sârbi și să înființeze o biserică separată, unde limba liturghiei va fi cea greacă. Acest document de înființare este semnat de 125 de familii greci și macedoromâne.
 1946 – s-a născut dirijorul român Cristian Mandeal.
- 19 aprilie**
 1980 – în California a murit celebrul Alfred Hitchcock.
- 20 aprilie**
 1889 – în Austria, la Braunau, s-a născut Adolf Hitler, viitorul dictator fascist.
- 21 aprilie**
 753 – înainte de Hristos – data tradițională a fondării Romei.

Citatul
săptămânii

„De te-haiți cu proștii, parte ai de blam;
 deci ascultă sfatul lui Omar Khayyam:
 ia din mâna celui înțelept otravă,
 nu primi din mâna prostului balsam!”

Omar Khayyam (1040–1123)

Budapesta

Dicționar
maghiaro-român

Editura Carocom din România a reeditat de curând Dicționarul maghiaro-român, care din nou poate fi cumpărat în librăriile din România. Prețul este de 130 RON. Dicționarul poate fi cumpărat și în Ungaria, la EWOSZ Rt. din Budapesta, care se găsește în str. Korponai nr. 4,

telefon: 1/260-1908. Prețul din Ungaria al dicționarului este de 9.900 forinți.

După informațiile obținute de la Editura Carocom din București, în a doua jumătate a acestui an va apărea și varianta româno-maghiară a dicționarului.

E.I.

Jula

Aniversare Dürer

Primăria orașului și Societatea Dürer din Jula, în colaborare cu Asociația Culturală Maghiară din Nürnberg, lansează pe 12 aprilie, un volum bilingv, maghiaro-german, cu titlul „Uși deschise și Dürer und die offenen Türen”. Volumul a fost editat cu ocazia a 480 de ani de la moartea lui Albrecht Dürer și 80 de ani de la acordarea titlului de cetățean de onoare pen-

tru fostul primar general al Nürnberg, dr. Hermann Luppe. Manifestarea va avea loc în sala festivă a primăriei (Jula, piața Petőfi, nr. 3), și va începe cu un concert de promenadă în fața primăriei la ora 9.30, iar după cuvintele de salut ale primăriei, dr. *Perjési Klára*, va fi proiectat un film despre vizita în Ungaria, în 1928, a dr. Hermann Luppe.

A.L.B.

Dobrițan

Conferință
internațională

La conferința internațională „Globalizare și multiculturalism”, organizată în zilele de 27–29 martie, la Dobrițan a participat și ICR Budapesta, unde *Brîndușa Armanca*, directoarea ICR, a prezentat o prelegere despre mass-media și globalizare.

La complexul de evenimente culturale și diploma-

tice ale conferinței, ICR s-a prezentat cu expoziția de fotografie „Impresii despre Secession în România și Ungaria”, a artistului fotograf austriac *Peter Schubert*. Expoziția este una dintre manifestările rezultate din protocolul de colaborare dintre ICR Budapesta și ICR Viena.

A.L.B.

Scrieți-ne
la adresa:

foaia@foaia.hu

Telefonul redacției:
661463-152

Încheierea ediției:
marți, ora 18.00

Micherechi

Concursuri
și tradiții

În perioada 21–25 aprilie, școala generală din Micherechi organizează „Săptămâna limbii române”, unde elevii pot să-și încerce cunoștințele la diferite concursuri și să participe la jocuri distractive.

Școala generală dedică în fiecare an o săptămână limbii materne, pentru a accentua importanța tradițiilor românești, iar copiii prin jocuri și întreceri distractive își pot însuși noi cunoștințe legate de limba și cultura românească.

În cadrul acestei săptămâni, pe 19 aprilie, la bibliotecă din localitate se va desfășura tradiționalul concurs de povești în amintirea povestitorului Vasile Gurzău.

A.C.

Bichișciaba

Plan
de viitoare
acțiuni

Miercuri, 9 aprilie, membrii Autoguverării Românești din Bichișciaba, în frunte cu președintele *Gheorghe Gros*, s-au întrunit într-o ședință de lucru.

Primul punct pe ordinea de zi a fost darea de seamă, raportul activităților, și evaluarea evenimentelor care au avut loc până acum.

S-a discutat despre pregătirile concursului de povești românești care va avea loc la Casa de povești din Bichișciaba în luna mai și despre posibila finanțare de la stat pentru activitățile anuale ale autoguverării.

Tot aici s-a dezbătut programul de lucru pentru vară și situația financiară a primului trimestru al anului 2008.

A.L.B.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

De cinci ori, în jurul lumii...

De atâtea ori ar fi putut înconjura tot globul pământesc conducerea AȚRU, care anul trecut a cheltuit 3,7 milioane de forinți pentru deplasările cu cele două Passat-uri. Discuțiile despre bani și putere au aprins din nou spiritele la ultima ședință a Adunării Generale a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria și au scos la suprafață conflicte personale și declarații jignitoare.

Una dintre cele două persoane criticate direct de către conducerea AȚRU a fost deputatul dr. Ioan Ciotea, președintele Autogovernării Românești din Julia, medic la spitalul din Julia, care a avut curajul să pună la îndoială faptul că AȚRU cheltuiește în mod corect banii destinați comunității și să declare incapabilă conducerea AȚRU de a prelua administrarea școlii din Julia.

La ședință, problemele au început atunci, când președintele Traian Cresta a ținut un raport de aproape o oră despre activitatea din anul trecut, citind un material pe care, de altfel, l-a primit fiecare deputat prin poștă, înainte de ședință. Domnul președinte a continuat apoi să-și spună părerea lui personală despre problema școlii, ceea ce a plictisit cu siguranță pe toată lumea, pentru că în sală era o liniște de parcă toată lumea ar fi ațipit. Atunci am intervenit și l-am rugat să se țină de ordinea de zi care a fost votată la începutul ședinței. Din păcate, conducerea AȚRU s-a obișnuit pe parcursul anilor că rolul ei este doar să țină niște discursuri demagoge, să pună la vot orice vor ei și toate propunerile lor să fie votate fără nici un comentariu, fără nici o abținere. Cel care pune o singură întrebare sau are o altă părere, este declarat imediat de dușman, de opozant. Acest stil pentru mine este de neînțeles. Din moment ce m-am împotrivit, am fost numit de către vicepreședintele Guiaș ca fiind doar „aproape-deputat”, numai pentru că, în semn de protest față de acest sistem, nu mi-am înaintat declarația de avere pentru acea autogovernare de la care eu nici în trecut nu am luat și nici în viitor nu voi lua nici un ban. Sunt conștient că prin acest lucru eu mi-am pierdut, de pildă, dreptul de vot la ședințe, dar accentuez încă o dată că eu sunt deputat în continuare și sunt președintele celei mai active autogovernări românești locale, a celei din Julia, unde la fel lucrez în mod voluntar. Deci, în astfel de condiții, cred că am tot dreptul să fiu tratat ca un membru cinstit al acestei comunități și nu să fiu batjocorit de conducerea AȚRU.

Înainte de votarea cheltuielilor din anul

trecut și a planului bugetar pe anul acesta, Ioan Ciotea a formulat câteva întrebări în care a cerut răspunsuri pentru sumele mari de bani care s-au cheltuit pentru întreținerea AȚRU și a oficiului.

Dacă ne uităm cu atenție la raportul despre cheltuielile din anul trecut, vedem că „șefii” au cheltuit atâția bani pentru deplasări, din care s-ar fi putut merge aproape 200.000 de kilometri, deci ar fi putut înconjura de cinci ori globul pământesc. Foarte mult s-a cheltuit și pentru telefoane, cele 2,5 milioane de forinți ar putea însemna, dacă împărțim cu trei telefoane mobile, că au vorbit zilnic circa 4 ore și jumătate. Să asisti la toate acestea, fără să pui măcar o întrebare, cred că este o mare greșală, o iresponsabilitate față de comunitatea pe care o reprezentăm.

În problema preluării școlii românești din Julia, toate părțile continuă să-și susțină propriul adevăr.

Cred că principalul motiv pentru care nu există înțelegere în problema școlii este că din partea AȚRU nu se vede bunăvoință, corectitudinea, nici față de părinți, nici față de profesori și elevi. Să decizi despre o astfel de problemă importantă fără să fii destul de pregătit, fără să ai o concepție clară, cred că este foarte dăunător și nici o școală din țară, fie ea românească sau ungurească sau orice altceva, nu și-ar dori un viitor atât de nesigur. Această problemă trebuia dezbătută în plen, pentru că nu este o chestiune pe care să o discuți la capitolul diverse. Este o problemă serioasă, care poate să ne coste mult dacă nu vom proceda bine.

E. Iova

EDITORIAL

Unde sunt templele memoriei noastre?

Locuitorii unui orașel din județul Bichiș s-au hotărât să-și construiască o casă-muzeu. Pentru că în oraș la ei nu se mai găsea nici o casă bătrână, care ar fi putut fi transformată în casă-muzeu, un grup de voluntari au început să construiască o casă nouă, din materiale vechi. Totul s-a făcut cu devotament, în mod voluntar: unul a dat terenul, altul a pus la dispoziție vâiuga din casa pe care a dăruit-o, iar altul a donat lemnăria necesară. Și alții, s-au apucat în toamna anului trecut să construiască acea casă, care va fi adăpost pentru obiectele moșilor și strămoșilor lor, care va arăta lumii cum au trăit înaintașii acelor locuri. De la munca arhitectului până la construcție, totul s-a făcut în mod voluntar. Din simpla dorință a unui grup de oameni, care știu să-și aprecieze trecutul.

Această știre mi-a amintit că și noi, românii din Ungaria, avem o casă-muzeu, la Chitighaz, care însă aproape de doi ani și-a închis porțile. De atunci de când a fost cumpărată, la suprapreț, de Autogovernarea pe Țară. Primăria de atunci, condusă de fostul primar Gheorghe Guiaș, a vândut singura casă-muzeu românească, pentru suma de 18 milioane de forinți, Autogovernării pe Țară. Iar de doi ani, AȚRU încă n-a reușit să o aducă în stare ca ea să fie deschisă publicului, ne mai vorbind despre introducerea acesteia în circuitul turistic al județului. Nici cât a aparținut primăriei, dar nici de când este în posesia AȚRU, nimeni nu s-a gândit să facă vreun pliant despre casa-muzeu din Chitighaz. Nepriceperea și amatorismul celor de la AȚRU, care visează să preia într-o bună zi și școli românești, se dovedește clar în cazul casei-muzeu.

Nu putem trece însă cu vederea peste faptul că în alte localități cu populație românească nici atât nu este, ca la Chitighaz. În Julia, o tot mai importantă destinație turistică pentru românii din România, nu s-a găsit încă nici o instituție sau organizație românească, care să cumpere o casă bătrână în Orașul Mare Românesc sau în Orașul Mic Românesc și s-o transforme într-un muzeu al trecutului și tradițiilor românilor din oraș. La fel, nici în Micherechi, Bătania sau Cenadul Unguresc nu s-a obosit nimeni să facă lobby pentru o casă-muzeu, un muzeu al satului care să păstreze amintirea strămoșilor români.

Nu la toate minoritățile din Ungaria este atât de proastă situația ca la noi. Nemții au, de exemplu, 60 de case-muzeu, iar slovaci 50, răsfricate pe tot teritoriul țării. Dar acestea nu sunt doar niște colecții de păianjeni, ci sunt adevărate centre unde se organizează diferite programe despre tradiții și obiceiuri populare, chiar și pentru alte minorități. Casele-muzeu ale nemților și slovacy apar și pe site-urile turistice naționale, așteptând vizitatorii din toate părțile.

Poeta Ana Blandiana scria odată într-un eseu următoarele cuvinte: „Casele memoriale sunt templele unui popor.” Nu există scuze pentru nici o instituție sau organizație românească de la noi, care nu se străduiește să lucreze azi pentru a prezenta trecutul nostru viitoarelor generații. Nu putem da vina nici pe lipsa banilor, până când se cheltuiesc o groază de bani pentru onorariile unor deputați din autogovernări, care nu fac absolut nimic, mai ales nu pentru românii din Ungaria. Nu ni se va ierta nici faptul că, din comoditate sau din indiferență, nu participăm la concursuri de unde se pot obține bani pentru astfel de scopuri.

Un muzeu al satului sau o casă memorială poate fi un excelent loc de pelerinaj, un loc unde să le povestim în românește copiilor și nepoților noștri despre moșii și strămoșii lor, un loc unde să fim mândri că suntem români.

Eva Iova

VIZIONAȚI ECRANUL NOSTRU PE INTERNET!

Ecraanul
Nostriu

www.mtv.hu

Pe scurt...

ROMÂNIA ATRAGE TURISTII
UNGURI

Anul trecut, România a fost vizitată de 7,72 de milioane de străini, cu 28% mai mulți decât în anul precedent. România a fost vizitată de 1,73 de milioane de cetățeni sosiți din Ungaria. Pe locul al doilea se situează bulgarii cu 818.000 de vizitatori, iar pe locul al treilea germanii cu 474.000 de turiști. Cea mai mare creștere s-a înregistrat în ce privește cetățenii sosiți în România din Uniunea Europeană, la un număr de 4,8 milioane de persoane.

DECORAȚIUNI DE PIATRĂ
LA CETATEA SEGHEIDIN

Lapidariul Muzeului Móra Ferenc din Seghedin va fi redeschis, în curtea cetății, pentru vizitatori în luna mai. Cei interesați de dovezile materiale ale vremurilor trecute pot vedea, printre altele, decorațiunile de piatră din epocile romană și gotică, descoperite cu prilejul săpăturilor din preajma cetății.

PAȘTI CU PATINAJ

Violonistul *Edvin Marton* și patinatorul *Evgeni Plushenko* vor susține spectacole în zilele de 24 și 25 aprilie, la București și o vor avea ca invitată specială pe patinatoarea *Surya Bonaly*. Patinatorul rus va prezenta în premieră mondială numărul pregătit pentru Campionatele Europene de Patinaj Artistic din 2009, în cadrul spectacolului *Kings On Ice 2008*. Spectacolul va avea loc pe 24 aprilie la Sala Polivalentă din București. Vor participa acrobați ai celebrului *Cirque du Soleil* iar *Edvin Marton* va interpreta, în premieră, o nouă serie de melodii. Spectacolul va fi preluat și difuzat la Prima TV, pe 27 aprilie, cu ocazia Sf. Sărbători de Paști.

METALLICA LA BUCUREȘTI

Trupa rock *Metallica* va susține un concert pe 23 iulie, pe Stadionul Cotroceni, în cadrul turneului din vara aceasta, la aproape 10 ani de la primul concert din București. Una dintre cele mai apreciate formații rock din istorie, *Metallica* a fost înființată în 1981. De-a lungul carierei, a lansat opt albume de studio și două albume live, și a vândut peste 100 de milioane de discuri în toată lumea.

Români și unguri despre NATO

Pe 27 martie, Ambasada României din Ungaria a organizat, în colaborare cu Central European University din Budapesta, o acțiune de marcare a Summit-ului NATO de la București, ce a avut loc în perioada 2-4 aprilie 2008.

Evenimentul a inclus prezentarea cu tema „NATO and the New Geopolitical Map of South-Eastern Europe”, susținută de Prof. *Vasile Secăreș* de la Centrul de Studii NATO din București, urmată de un concert susținut de Cvartet-ul „Bella Musica” al Teatrului Național de Operetă „Ion Dacian” din București. Au participat circa 140 de persoane – politicieni ungari, reprezentanți ai administrației centrale, ai mediului academic, analiști politici, studenți ai CEU, diplomați, corpul atașatilor militari și corpul atașatilor de interne acreditați la Budapesta – ne-a informat Ambasada de la Budapesta.

Evenimentul s-a remarcat prin prezența consistentă a unui public avizat, precum și prin discuțiile și

interesantul schimb de idei pe teme prezentate de domnul Prof. *Vasile Secăreș*. Participanții la eveniment s-au referit la importanța Summitului NATO găzduit de capitala României, în perioada 2-4 aprilie 2008, din perspectiva deci-

ziilor privind politica Alianței în regiune și în alte zone strategice, precum și a faptului că acesta precede reuniunea aniversară la nivel înalt a NATO din 2009, de marcare a 60 de ani de la constituirea organizației.

G. Enea

Cenaclu literar

În zilele de 10-11 aprilie, la Bichișciaba a avut loc o întâlnire internațională în organizarea Auto-guvernării minoritare poloneze din Bichișciaba și a Asociației Culturale de Prietenie maghiaro-poloneze. În cadrul întâlnirii, în cursul zilei de vineri, 11 aprilie, la Casa

de cultură „Balassi”, are loc un cenaclu literar internațional, unde se va discuta despre relațiile dintre literaturile maghiară, română, slovacă și poloneză. Despre literatura română vor ține discursuri *Balogh Andrea* și *dr. Farkas Jenő*.

A.B.

Dansatorii
din Micherechi
la Festivalul
Copiilor
Români de
Pretutindeni

Cancelaria Primului Ministru al României va organiza în perioada 8-12 mai, la București, Festivalul copiilor români de pretutindeni „Iarba verde de acasă”. Evenimentele din capitala României sunt menite să promoveze valorile culturale românești în contextul contemporan. Programul artistic va cuprinde folclor, muzică ușoară și clasică, dans modern și clasic. Cu acest prilej, Ambasada României în Ungaria a recomandat participarea tinerilor dansatori ai echipei folclorice „Gheorghe Nistor” din Micherechi la acest eveniment internațional. Toate cheltuielile privind cazarea, masa și transportul (extern și intern) participanților acestora vor fi suportate din bugetul Cancelariei Primului Ministru din cadrul Guvernului României.

A.C.

Summit-ul NATO în imagini

Bush și Băsescu

Băsescu și Putin

Foaia românească
pe Internet
www.foaia.com

Case românești din Jula și istoria lor II.

Cercetând istoria clădirilor vechi din orașul Jula, aflăm că multe case au aparținut unor familii de români. În numărul actual, continuăm prezentarea caselor ai căror proprietari sunt de origine română.

Casa meșterului zidar Ioan Anca de pe strada Vár

Casa familială a meșterului zidar și dulgher Ioan Anca (1898–1987) și a soției sale Maria Mărcus (1906–1988). Meșterul a făcut proiectul casei și a și

ridicat-o. Pe locul casei se ridica înainte o casă acoperită cu trestie, care a aparținut borbilului Ioan Sarca, până în 1930. Construcția a început în 1931 și s-a ridicat partea dreaptă a viitoarei case, unde meșterul și-a instalat biroul, care mai târziu a fost închiriat de Gheorghe Secan, invalid de război, care și-a deschis aici o tutungerie. Restul casei a fost ridicată în 1932, într-un stil eclectic, în forma de L; aici sunt două camere, bucătărie, cămara și hol. În zilele noastre casa este locuită de urmașul meșterului, arhitectul Emil Anca. Tutungeria s-a desființat, aici deschizându-și atelierul începând cu 1950 pantofarul Alert Sas. Casa este acoperită cu țiglă, iar acoperișul este în două ape. Și după 60 de ani casa păstrează amprenta celui care a construit-o.

Casa lui Ioan Precup de pe colțul străzilor Vár și Nagyváradi

A fost construită de Ioan Precup și soția acestuia Floarea Știr în anul 1850. După recensământul din 1880, familia a locuit în Törökzug, așa a fost moștenită de fiul lor, Teodor Precup și soția sa Iuliana Suciu. Capul familiei a fost membru și apoi ales în comitetul de conducere al cercului de lectură. Mai târziu în casă a locuit Ioan Precup cu soția sa Livia Rus originară din orașul mic românesc. Fiii lor au fost Ioan și Valer. (Ioan Precup, profesor în pensie, al căruui expoziție a fost amenajată de curând la sediul UCRU din Jula.) După război, partea casei de pe Nagyváradi, compusă din trei camere s-a vândut lui Mihai Pap, care în 1960 a vândut-o lui Rácz István.

Partea casei de pe strada Vár a fost cumpărată de la moștenitorii Precup de Szőlősi György și soția Hónigesz Erzsébet. În fața colțului casei era o fântână arteziană cu apă potabilă. Casa are formă de L. Partea din strada Vár are trei camere confortabile, folosite și ca locuință. O altă încăpere este cofetărie. Ușa, care înainte era intrarea într-o băcănie, a fost zidită, iar pe locul ei s-a plasat o reclamă pictată. Camera de pe colț, cu peretele exterior oblic, aparține părții casei din strada Vár. Ornamentația originală a casei a rămas. Frontul casei de pe strada Nagyváradi este modificat total. Patru ferestre duble au înlocuit vechile ferestre. Casa are o poartă metalică, formată din două părți. Partea casei de pe strada Vár și-a păstrat caracterul original baroc.

Casa meșterului fierar Iosif Mureșan

În timpul recensământului din 1880, această casă avea încă acoperiș de stuf și era locuită de meșterul fierar Iosif Mureșan. La anii de bătrânețe meșterul a renunțat la meșteșugul lui, deschizând la colțul clădirii o băcănie. La ușa de intrare un clopoțel anunța sosirea clienților. Spre sfârșitul anului 1910, brutarul Vasile Moldovan Mágocsi a cumpărat casa, amenajând aici o brutărie și o mică prăvălie alimentară. În urma unor reconstrucții a amenajat o nouă brutărie

și băcănie. În anul 1939 arhitectul Ioan Anca a construit pe locul vechi al casei actuala clădire. Actualmente casa funcționează ca un mic magazin alimentar și o casă de odihnă. Clădirea se află la colțul a două străzi și are baza sub forma literei L. Prin urma unor modificări casa și-a pierdut amprentele caracteristice originare.

A. Cioca

1% 1% 1% 1%

Oferiți 1% pentru scopuri românești!

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
19058283-1-04

Fundația „Pentru cultura română din Ungaria”
19060851-1-04

Fundația „Homo Ludens” din Jula
18371062-1-04

Fundația „Pro discipulis – Pentru elevi”, Jula
18382378-1-04

Fundația „Pentru Musica” din Jula
18376146-1-04

Asociația Culturală a Românilor din Seghedin
19082088-1-06

1% 1% 1% 1%

Pe scurt...

BUDAPESTA

Institutul Cultural Român din Budapesta în fiecare lună organizează o seară de film. Clubul Cinema are loc în fiecare prima zi de miercuri din lună, la sediul ICR de pe strada Izsó, nr. 5.

BĂTANIA

Părinții din localitate își pot înscrie copiii, viitorii elevi de clasa întâi, la școala generală românească în zilele de 16 și 17 aprilie.

BEDEU

În ziua de 29 martie, grupul de dans modern al școlii din Bedeu, condus de profesoara Școlii de Artă „Minerva” din Mezőberény, Renata Vigh, a participat la un concurs de dansuri organizat la Dobrițan.

JULA

La concursul florilor, intitulat „Ungaria înflorită”, anul trecut orașul Jula a ocupat locul întâi. Astfel, anul acesta, la concursul european orașul Jula împreună cu localitatea Tápiógyörgye, vor reprezenta Ungaria în competiție cu orașe mari din Croația, Anglia, Franța și Germania.

BĂTANIA

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad va da posibilitatea tinerilor din Bătănia, din luna octombrie a acestui an, de a obține diplome de grad superior din 11 specialități, la liceul „Mikes Kelemen” din localitate. Pentru obținerea unei astfel de diplome se pot înscrie și acei tineri care nu vorbesc limba română, deoarece predarea se va face în limba maghiară.

MICHERECHI

Școala generală bilingvă din localitate anunță părinții că în perioada 14–18 aprilie se pot face înscrieri pentru elevii de clasa întâi. Părinții își pot înscrie copiii la școala românească, în fiecare zi, între orele 8.00–16.00.

BEDEU-SĂCAL

Odată pe lună, școlarii din Bedeu, însoțiți de cadrele didactice, participă la spectacolele Teatrului „Csokonai” din Dobrițan. La piesa de teatru care a avut loc pe 31 martie, elevilor bedeuani li s-au alăturat și elevii din Săcal.

Josh McDowell în România

Conferențiarul *Josh McDowell*, recunoscut pe plan internațional, se va afla în România pentru o serie de conferințe. În ziua de 11 aprilie, la Palatul Copiilor din București, cu începere de la ora 19.00 (ora României), are loc Conferința pentru părinți și profesori cu tema „Să zidim convingeri sănatoase în viețile adolescenților”, iar pe 12 aprilie conferința „Sex: mituri și adevăr!”.

În ce privește activitatea sa, Josh McDowell a conferențiat în 84 de țări, în peste 700 de universități. Este autor și co-autor la peste 75 de cărți din care

care au devenit resurse fundamentale în domeniul moralității și problemelor tinerilor: „De ce să aștepti, „Right from Wrong” și „Generația înstrăinată”.

Scopul Conferinței pentru părinți și adulți este a zidi convingeri sănatoase în viețile adolescenților, unde Josh McDowell va vorbi despre: care sunt factorii care influențează cel mai mult adolescenții astăzi; cum le schimbă comportamentul, valorile și convingerile pe care le au; relativism moral și pericolul care decurge de aici; cum putem să păstrăm relații apropiate cu copiii

relațiilor. Această conferință cu Josh McDowell, urmată de Concert Proconsul, va avea loc la 12 Aprilie, ora 19.30 (ora României), la Sala Palatului.

Vizita lui Josh McDowell vine în urma unui studiu cu privire la comportamentul și atitudinile adolescenților realizat între 6-26 noiembrie 2006 de Daedalus Consulting pe un eșantion de 1141 de persoane din mediul urban cu vârsta între 11 și 17 ani. Conform studiului, 23% dintre adolescenții din eșantionul principal și 9% dintre cei evanghelici au avut deja relații sexuale. Studiul mai

LECȚII PENTRU ORICE CREȘTIN

Cum pot găsi mângâiere în suferință?

„Dumnezeu oricărui har ... după ce veți suferi puțină vreme, vă va desăvârși, vă va întări, vă va da putere și vă va face neclintiti.” (1 Petru 5:10)

Biblia ne spune despre un om care a suferit mai mult decât majoritatea oamenilor. Numele lui era Iov. Copiii lui și-au pierdut viața într-o furtună. Iov a rămas fără casă și fără tot ce avea; a mai avut și o boală dureroasă. Unii spuneau că Dumnezeu îl pedepsea, dar Iov știa că lui Dumnezeu îi pasă. El i-a povestit lui Dumnezeu despre toate problemele lui și ce simțea în sufletul lui.

Când suferi, trebuie să faci și tu ce a făcut Iov. Poate ești furios sau crezi că lui Dumnezeu nu-i pasă. Dar lui Dumnezeu îi pasă! Spune-I Lui despre suferința ta. Cere-I să te ajute să fii răbdător și curajos. Un mod prin care Dumnezeu îi mângâie pe copiii Lui, este prin Cuvântul Lui. Dacă ai o Biblie, citește

câteva versete din cartea Psalmilor. Cuvântul lui Dumnezeu spune că prin răbdarea și mângâierea pe care o dă Biblia avem speranță (Romani 15:4).

În timp ce vorbești cu Dumnezeu și citești Cuvântul Lui, s-ar putea ca El să-ți dea răspuns la problema ta sau să aleagă să te mângâie în alt mod. S-ar putea ca El să-ți amintească doar că te iubește și are un plan cu viața ta. Fii ca Iov și crede că Dumnezeu lucrează, chiar și în suferința ta. Lasă-L pe Dumnezeu să te mângâie!

Poți să te rogi: Doamne, îți mulțumesc că mă mângâi când sufăr. Mulțumesc pentru Cuvântul Tău care îmi dă speranță. Ajută-mă să mă încred în planul Tău pentru mine. În Numele Domnului Isus. Amin.

Doamne, vrem o trezire și începe-o cu mine!

Sunt vremi când Dumnezeu e gata să intre la lucru cu brațul Lui puternic. „Domnul, își descoperă brațul Său cel sfânt înaintea tuturor neamurilor și toate marginile pământului vor vedea mântuirea Domnului.” (Isaia 52:10)

Este vremea în care suntem chemați să credem, da, să credem, că Dumnezeu va lucra! Este vremea în care suntem provocați de Dumnezeu să ne sfințim, căci El însuși este de trei ori sfânt! Dumnezeu stă gata să lucreze, chiar mai mult, El lucrează, dar caută prin cine să facă lucră-

rile Lui minunate. Mă așteaptă pe mine, te așteaptă pe tine, să te pui la dispoziția Lui, gata să faci voia Lui sfântă și minunată!

De aceea dar, întărește-te prin harul Domnului nostru Isus Hristos, îmbrăbatează-te, ridică-te din orice stare ai fi, căci Dumnezeu îți pune la dispoziție orice ai nevoie în dorința ta de trezire.

Nu aștepta ca altcineva să înceapă, fii tu primul care te pui la dispoziția lui Dumnezeu, fii tu primul care trâmbițezi trezirea!

Antonio Ciorca

a vândut mai mult de 10 milioane de copii în toată lumea. Printre cele mai cunoscute lucrări ale sale se numără „Mărturie care cer un verdict”, publicată în 1972 și desemnată de World Magazine ca una dintre cele mai bune 40 cărți ale secolului și „Mai mult decât un simplu tâmplar”, tradusă în peste 50 de limbi. În anii 90, Josh a lansat o altă serie de cărți

noștri; nevoia de a dezvolta convingeri; resurse disponibile.

La conferința „Sex: mituri și adevăr!”, Josh McDowell va vorbi despre: legătura dintre comportament, valori și convingeri; împlinire în loc de frustrare în cadrul relațiilor sexuale; impactul bolilor cu transmitere sexuală asupra relațiilor; mituri despre sex; perspectivă nouă asupra

arată că adolescenții creștinoși au mai puțină experiență sexuală decât cei din eșantionul principal, primii sunt mai puțin permisivi în ce privește activitățile intime prezentate. Băieții, mai mult decât fetele, sunt înclinați să tolereze activități cu tentă sexuală. Adolescenții evanghelici sunt mai puțin influențabili cu privire la începerea vieții sexuale. Printre motivele care ar influența decizia adolescenților de a avea relații sexuale cele mai frecvente sunt: faptul că sunt îndrăgostiți de acea persoană și intenția de a se căsători cu ea. Rezultatele acestui studiu vor influența tematica abordată la conferințele lui Josh McDowell în România.

Intrarea la conferințele lui Josh McDowell va fi liberă! Detalii aflați la josh.ro.

R. P.

Prelegeri despre știință și credință

Societatea Misionară Română organizează o serie de prelegeri cu tema Știință și credință în război sau în armonie? Prelegerile vor fi susținute de pastorul dr. Iosif Țon, la Biserica Baptistă Mănăstur din Cluj-Napoca, Strada Ospătăriei, nr. 10, în perioada 14-17 aprilie, între orele 19-21 (ora României). Sunt invitați studenții, tinerii și toți cei interesați de tema prelegerilor.

Slujba de Paști la Televiziunea Maghiară

În Duminica Sfințelor Paști, pe 27 aprilie, Sfânta Liturghie arhierescă, săvârșită de Prea Sfinția Sa Episcopul Siluan și un sobor de preoți în Catedrala „Sf. Nicolae” din Iula, va fi înregistrată de Televiziunea Maghiară. Slujba va putea fi urmărită pe postul Televiziunii m1, cu o săptămână mai târziu în Duminica Tomii. A.L.B.

Sfințirea noului clopot la Aletea

Duminică, 13 aprilie, după încheierea Sfintei Liturghii, săvârșită în Capela Ortodoxă din Aletea de pr. vicar Pavel Ardelean și pr. paroh Alexandru Șereș, va fi simțit noul clopot al bisericii. După rugăciunile prescrise pentru această

caz, cu sfințirea apei și ungerea clopotului cu sfântul și marele mir, clopotul nou urmează a-și afla locul să anunțe mereu vestea mântuirii, sunetul lui să fie mângâiere pentru toate inimile creștine. A.C.

Cuminecarea copiilor la Micherechi

Toți creștinii trebuie să se împărtășească cu Înfricoșătoarele Taine, întrucât e un lucru folositor mai presus de toate atât pentru adulți cât și pentru copii. De ani de zile, prin conlucrarea bisericii cu părinții și mai ales cu școala generală și grădinița din localitatea românească Micherechi, copiii familiilor ortodoxe sunt cu regulari-

tate împărtășiți de preotul paroh Ioan Bun în postul marilor sărbători de peste an. Anul acesta, spovedania și cuminecarea copiilor va fi săvârșită în Săptămâna Patimilor, joi, 24 aprilie, la biserica ortodoxă din Micherechi, unde vor fi prezenți toți copiii de religie ortodoxă, de la grădiniță și școală. A.L.B.

Zorica Lațcu Teodosia

Împărtășanie

*În tinda mea cu umbre dulci, Stăpâne,
Atâtea seri la rând ai poposit,
La masa albă m-ai blagoslovit,
Atins-ai vinul și ai frânt din pâine.*

*Atâtea seri la rând s-au irosit,
Căci n-au văzut privirile-mi păgâne,
Că trupul sfânt Ți l-ai ascuns în grâne,
Și sângele cu vin l-ai îndulcit.*

*Și azi, ca-n alte seri, în tind-ai stat.
Ca să te vadă ochii mei, sărmanii,
Paharul lin l-ai binecuvântat.*

*În zvonul vechi din sfintele cazanii,
Cu scump sângele Tău m-am adăpat
Și trupul Tău s-a frânt spre-mpărtășanii.*

Pr. Arsenie Boca

Despre post

Când protivnicul mântuirii noastre se vede bătut la prima piedică - cea mai ușoară - ce o ridică în calea robilor lui Dumnezeu prin lume, mândria nu-l lasă să se dea bătut, ci le

negrijei de mântuire trupul se năvălise cu patimile și poftele, iar acestea l-au desfrânat și l-au scos de sub conducerea minții, sau, mai bine zis, au scos mintea de la conducere, încât

Sfânt e de luptat de cele mai multe ori o viață întreagă.

Firea trupului fiind surdă, oarbă și mută, nu te poți înțelege cu el decât prin osteneală și foame, acestea însă trebuie conduse după dreapta socoteală, ca să nu dăuneze sănătății. Acestea îl îmblânzesc, încât nu se mai ține vrăjmaș lui Dumnezeu. Rugăciunea și postul scot dracii poftelor și ai mâniei din trup. Foamea îmblânzește fiarele.

Cu tot dinadinsul se atrage luarea aminte ca toată lupta aceasta să nu se ducă fără îndrumarea unui duhovnic iscusit care știe cumpăni pentru fiecare ins aparte: măsura, trebuința și putința fiecăruia. Postul adică să fie măsurat după vârstă, după sănătatea rămasă - deși postul pe mulți i-a făcut sănătoși - și după tăria și felul ispitelor. Așa cere dreapta socoteală. Cei ce s-au grăbit fără sfatul dreptei socoteli, toți au întârziat sau, îndărăptând, au pierdut. De aceea au zis Părinții, gândindu-se la cei grăbiți să stingă patimile, că mai mulți s-au păgubit din post, decât din prea multă mâncare, și preamăreau dreapta socoteală, ca virtutea cea mai mare. Prețuirea pătimășă a trupului pe mulți îi întoarce împotriva duhovnicului, deși învrăjbirea nu-i ține mult, boala îi întoarce; pe alții, însă, mușcați la minte de mândrie, nici nu-i lasă să meargă vreodată la duhovnic, deși le tânjește cugetul. La vreme de umilință - care cearcă pe toți - și aceștia biruie piedica și intră în lupta mântuirii.

stârnește a doua piedică prin viciile trupului, sau o iubire trupească de sine. La o atare înaintare a luptei pentru mântuire se tânguie trupul, ca să te milostivești de el; e tânguirea vicelană a stricăciunii, care nu trebuie ascultată, ci scoasă din rădăcină și firea făcută iarăși curată. De aceea Părinții i-au zis trupului: vrăjmaș milostiv și prieten vicelan. În vremea

se răscoală cu nerușinare împotriva sufletului, chinându-l în tot felul, și se întârătă până și împotriva lui Dumnezeu. „Căci pofta cărnii este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu, fiindcă nu se supune legii lui Dumnezeu, și nici nu poate.” Așa vine că fiecare ducem o povară în spate - trupul de pe noi. De la starea asta și până la a-l face să fie templu sau Biserică a Duhului

Pelerinaj de Florii în București

Credincioșii ortodocși vor organiza pentru prima dată un pelerinaj de Florii în București, a anunțat PF Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române (BOR). Despre acest pelerinaj, ce va avea loc în Sâmbăta lui Lazăr, cu participarea mai multor parohii din Capitală, a vorbit PF Daniel în cuvântul adresat credincioșilor la finalul slujbei oficiată duminică la Catedrala patriarhală din București.

Patriarhul BOR a spus că dorește ca „anul acesta să organizăm și aici, în București, în Sâmbăta lui Lazăr, la Vecernie, în ajunul Floriilor, un pelerinaj în oraș, așa cum se face în municipiul Iași și în toată Arhiepiscopia Iașilor. Acest pelerinaj de Florii va fi un moment misionar de bucurie și de binecuvântare a cetății”.

Spre deosebire de creștinii ortodocși, credincioșii catolici au organizat an de an, după 1989, astfel de procesiuni de sărbătoarea Floriilor în mai multe orașe din România.

Preotul ar trebui să vină în mijlocul copiilor, să ajute pe fiecare cum poate, până la a se interesa chiar și de notele bunișoare sau mai puțin bune, să-i sfătuiască la ce școală să meargă mai departe, să îi pregătească pentru viață.

Acesta este rostul preotului, și practic, și „teoretic”.

Curiozități despre oameni

- ⇒ În anul 1984 a introdus Bavaria, primul dintre landurile federale, protecția mediului în constituție.
- ⇒ Marsilio Ficino a întemeiat, în anul 1462, Academia platoniciană de la Florența.
- ⇒ Adolf Eichman, cel care a fost responsabil pentru holocaust a fost executat în Ierusalim.
- ⇒ Helmut Kohl a fost primul cancelar federal al Germaniei reunificate.
- ⇒ Orașul Viena a fost asediat de turci, fără succes, atât în 1529 cât și în 1683.

- ⇒ Conducătorul nord-vietnamez Hi Si Min a fost idolul mișcării studențești germane din anul 1968.
- ⇒ Orașul Detroit a fost înființat de către coloniștii francezi în anul 1701, în zona Marilor Lacuri.
- ⇒ Locuitorii bășinași din Noua Zeelandă se numesc Maori.
- ⇒ Atunci când se vorbește despre căștile albastre se face referire la trupele de pace ale ONU.
- ⇒ Eduard Sevarnadze fost ministru de externe sovietic a devenit în anul 1992 președinte al Republicii independente Georgia.
- ⇒ În timpul ministrului de Externe Joachim von Ribbentrop a declanșat Germania cel de-al doilea Război Mondial.
- ⇒ Taxa de solidaritate se numește impozitul pe venit prin care toți plătitorii de taxe participă la reconstruirea estului Germaniei.
- ⇒ Regatul african Ashanti a apărut în anul 1696 pe Coasta de Aur a Africii sub stăpânirea regelui Osei Tutu.
- ⇒ Parohul Joachim Gauck din Rostock a supravegheat documentele STAS începând din 1990.
- ⇒ Hitler a introdus construcția automobilului VolksWagen în anul 1936.
- ⇒ Imperiul German a cumpărat de la Spania, în anul 1899, insulele Mariane, Marshall, Caroline și Palau.
- ⇒ Silvio Berlusconi a preluat pentru prima dată afacerile guvernamentale ale Italiei în anul 1994.
- ⇒ Împăratul Decius a declanșat în anul 249 prin edictul său referitor la sacrificii prima persecuție generală împotriva creștinilor.
- ⇒ Prim ministrul maghiar Imre Nagy a fost reabilitat la 31 de ani după executare.
- ⇒ Orașul Bonn a devenit capitala provizorie a Republicii Federale a Germaniei în anul 1949.

Timpurile moderne

Renașterea

Artiștii și savanții au început să conteste credințele Evului Mediu. Fiindcă ei au dat o viață nouă operelor de artă și ideilor Antichității, această perioadă a fost numită „Renaștere”.

de științe. Acești oameni voiau să delimiteze dar lumea religiei de cea a științei. Biserica a refuzat să accepte însă unele descoperiri. Astronomul și matematicianul italian Galileo

Astfel a apărut o nouă religie creștină, protestantismul. În mai multe țări ale Europei au izbucnit apoi războaie sângeroase între catolici și protestanți.

De ce a fost condamnat Galilei?

Susținând că Pământul se rotește în jurul Soarelui, el a contrazis învățăturile Bisericii. În acea epocă, asemenea faptă era considerată o crimă, o erezie.

Ce este o erezie?

O erezie este o idee care contrazice credințele religiei catolice. Ereticii erau judecați de tribunalul Inchiiziției, ai cărui judecători erau preoți.

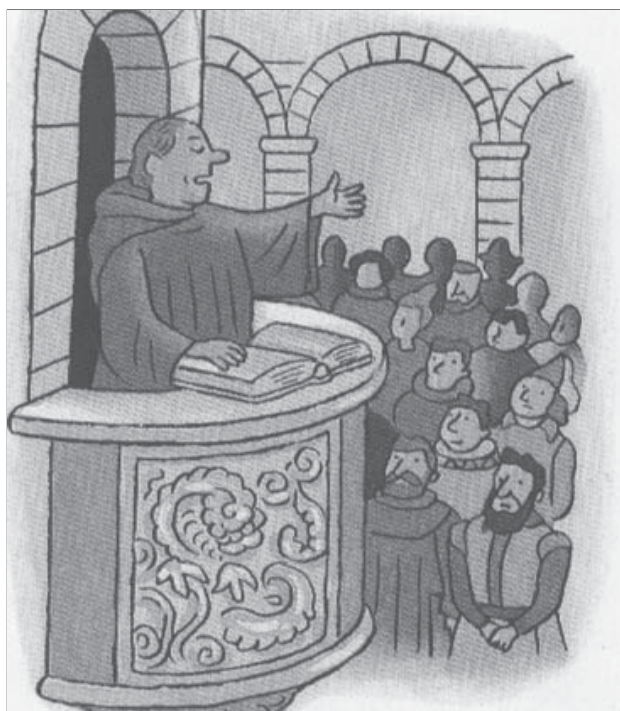
Galilei a fost închis?

El a fost obligat să rămână în casa lui până când a murit. Biserica l-a obligat să infirme public toate descoperirile sale.

◆ Astronomul polonez Nicolaus Copernic a fost primul care a susținut că Pământul nu este centrul Universului, așa cum se credea în vremea aceea.

◆ Tiparul inventat de Gutenberg a permis reproducerea textelor în sute de exemplare. Prin intermediul cărților, noile idei și descoperiri s-au răspândit rapid în întreaga Europă.

◆ Medicul francez Ambroise Paré a pus la punct noi tehnici chirurgicale.

Artiști de geniu

Renașterea a apărut în Italia și s-a răspândit în întreaga Europă. Religia creștină nu mai era, ca în Evul Mediu, unicul subiect reprezentat în operele de artă. La Florența, Veneția și Roma, artiști ca Michelangelo sau Leonardo da Vinci au început să se inspire din realizările Antichității. De asemenea, ei doreau să reprezinte realitatea exact așa cum o vedeau. Prinții, papii și bancherii invitau pictori și sculptori în palatele lor și le comandau numeroase opere de artă.

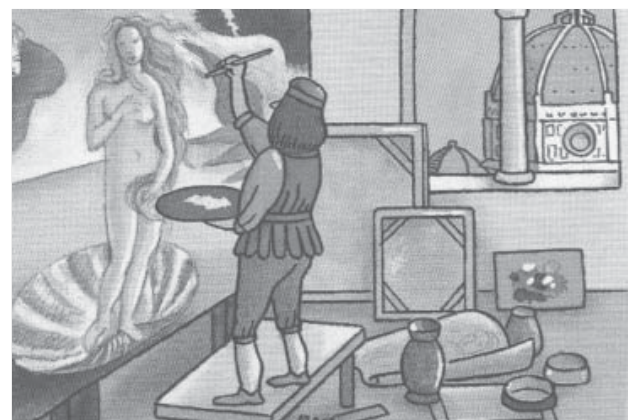
Știința

În Renaștere, savanții au început să pună la îndoială principiile bazate pe religie și pe vechile credințe. Mințile luminate ale vremii, „umanistii”, erau preocupate de literatură, de arte și

Galilei a fost condamnat de Inchiiziție fiindcă a susținut, la fel ca și Copernic, că Pământul se rotește în jurul Soarelui.

Protestanții

Martin Luther, un călugăr german, a criticat Biserica fiindcă acumulasă averi mari și începuse să se îndepărteze de mesajul lui Hristos. Mulți oameni au adoptat ideile sale și au cerut o reformă a Bisericii.

Primăvara

de Tincuța Horonceanu Bernevic

Primăvara-i o lumină
Ce coboară în grădină
Ca un duh de-argint, pe ape.
O simți vie pe sub pleoape
Și dorești să mai rămână
Înc-o zi, o săptămână!

Eu știu de la grădiniță:
Primăvara-i o fetiță!
Poartă toporași în plete
Și-n picioare n-are ghețe.

Are-n schimb, fini păpucei
Împlețiți din ghiociei
Și zâmbește bucuroasă
Fiindcă e cea mai frumoasă!

Nu-i așa că dac-anume,
Eu fac numai lucruri bune
Și te fac doar să zâmbești
Ca o zână din povești
Zi de zi, seară de seară,
Sunt și eu o primăvară?

Mingea și clopoței

Copii sunt împărțiți în două echipe egale ca număr, așezați în flanc câte unu, înapoia unei linii de ochire. În fața lor, la distanța de 3 metri sunt suspendați pe un suport (cu două brațe) mai mulți clopoței.

Copiii, aruncând cu o minge pe rând și alternativ, caută să atingă unul din clopoței. După ce au țintit, toți copiii, indiferent dacă au lovit sau nu vreun clopoțel, formează un cerc în jurul suportului și, învârtindu-se în cerc cântă:

*Clopoțelul sună, sună
Dinga, dinga, ding,
Și ne-aduce voie bună
Dinga, dinga, ding.*

*Clopoțelul de-l atingem
Dinga, dinga, ding
Bucurie ne aduce
Dinga, dinga, ding.*

Varianta A: La comanda de începere a jocului dată de educatoare, primii copii din fiecare echipă trec pe linia de ochire și ținesc cu mingea unul din clopoței. După aruncare, trec în spatele șirului lor și dacă au reușit să lovească clopoțelul, obțin un punct pentru echipa lor. Jocul continuă până ținesc și aruncă toți copiii.

Câștigă echipa care totalizează cele mai multe puncte.

*

Varianta B: Jocul este identic cu cel anterior, în timp ce un copil țintește, ceilalți cântă:

*Una, două, trei,
Minge zbori cât vrei
Noi te aruncăm
Și te înălțăm.
Jocul s-a sfârșit
Când am nimerit.*

*Una, două, trei,
Minge, sari cât vrei!
Una, două, trei,
Așa-i al tău joc.
Una, două, trei,
Stai acum pe loc!*

PROVERBE

Unul face și altul trage.

Rău faci, rău găsești.

Cine cere, nu pierde, dar nici nume bun nu are.

Cine are timp de vorbă n-are timp de lucru.

Tăcerea e ca mierea.

Până nu faci foc nu iese fum.

GĂZDITORII

A lăsat-o Dumnezeu
Ca s-o bei și tu și eu.
(pdp)

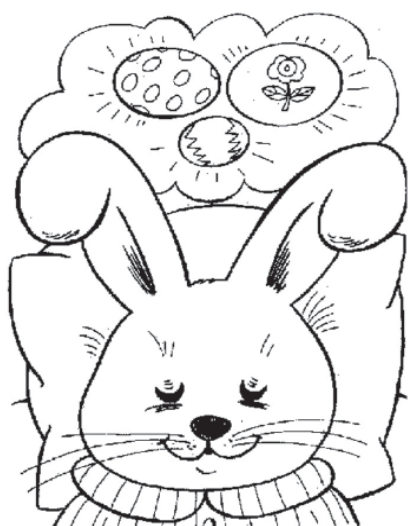
Oglinda cerului
În adăpostul pământului.
(pdp)

Omul strânge cât trăiește
Și la ea el se gândește
Pentru ea el pătimește.
(pdp)

Floare și soare,
Ploaie și ninsoare
Se laie pe rând
Zile, nopți furând...
(pdp)

Ce vă trec prin mâini,
Fără de-a le fi stăpâni;
Se păstrează-n sân
și-n ladă,
Fără ei nu faceți treabă?
(pdp)

Se apropie Paștile

Fotbal

Așezați literele din grămada cu mingi de fotbal, în locul mingilor cu buline, în așa fel încât să obțineți numele fotbalistului care a șutat golul.

Ana Crișan

Rezolvare:
David Backam

Valorile artelor dincolo de hotare

Reprezentanții Asociației Relațiilor Culturale Orosháza – Arad și persoane din domeniul artelor au participat cu două săptămâni în urmă la conferința „Arta fără hotare – Valori Zonei Artelor”, care a avut loc în localitatea Orosháza, județul Bichiș.

Anul trecut proiectul s-a desfășurat la nivelul artiștilor plastici din cele două județe, anul acesta a venit rândul artiștilor fotografi să își prezinte realizările. Conferința a avut loc la Casa Artelor din Orosháza,

unde au fost expuse fotografiile artiștilor din cele două țări. Discursul inau-

gural a fost rostit de Ioan Fodoreanu, consulul general al României la Jula. În cadrul conferinței care a urmat după vernisajul expoziției s-a discutat despre rolul orașului în dezvoltarea fără hotare a colaborărilor culturale, rolul artelor în interferența dintre cultura regiunilor europene, despre descoperirile comune privind relevarea valorilor. Cu această ocazie a avut loc și o prezentare de fotografii ale artiștilor români și maghiari.

A.L.B.

Intervenție chirurgicală on-line la spitalul din Jula

La inițiativa dr. Ioan Ciotea, medic primar șef de secție la traumatologia Spitalului Județean „Pándy Kálmán” din Jula, vineri, 28 martie, a avut loc un forum instrucțional pentru medicii care se ocupă de chirurgia umărului. În Ungaria nu este o procedură zilnică să fie proiectată o operație, un

fel de contact interactiv între medicul care operează și public, dar în țările mai dezvoltate din Europa sau la congrese internaționale se practică destul de des astfel de operații. Au fost proiectate două operații: prima a fost o intervenție artroscopică unde unei persoane i-a fost stabilizat

umărul cu o metodă nouă care nu este foarte folosită în Ungaria, iar a doua operație a constat în punerea unei proteze într-o situație foarte delicată, foarte rară, o situație anatomică post-traumatică, unde au trebuit schimbate componentele articulației cu un sistem nou. După proiecția operațiilor a avut loc o consultare între medicii prezenți despre tema procedurii.

La operațiile on-line au participat medici de la Budapesta, Seghedin, Bichișciaba, Székesfehérvár și, bineînțeles, din Jula, implicați în chirurgia umărului, o specialitate care nu are încă o prea mare publicitate în Ungaria. Ambele intervenții chirurgicale au fost reușite.

A.L. Butar

„Dacă iei un câine flămând și îi dai de mâncare, nu te va mușca. Aceasta e cea mai importantă diferență între un câine și un om.”

Mark Twain

APEL Fotografia, moștenire de familie

Istoria unei comunități în imagini. În albumul fiecărei familii românești există fotografii cu copii, cu familii, cu cătane, cu lucrările de pe câmp, cu minunatele noastre dansuri populare etc. Toate acestea fac parte din patrimoniul cultural material al românilor din Ungaria, un patrimoniu care stă ascuns.

Muzeul Erkel Ferenc din Jula și Editura Noi lansează un apel în rândul românilor din Ungaria de a contribui la îmbogățirea colecției de fotografii vechi despre comunitatea românească din această țară, de a scoate la lumină aceste valori.

Așteptăm să ne trimiteți fotografiile pe adresa Editurii Noi (Jula, strada Gh. Doja nr. 8), cu toate informațiile pe care le aveți despre aceste poze. Ele vor fi scanate, introduse într-o bază de date, după care se vor înapoia.

Cele mai interesante fotografii vor fi publicate în săptămânalul „Foaia românească”, cu toate informațiile legate de familia de la care provine. Se planuiește, ca din materialul adunat să se realizeze o expoziție, la care să fie invitați toți cei care au contribuit la scoaterea la lumină a acestor valori ale naționalității române din Ungaria.

Fotodocumentar

Ansamblul cultural al școlarilor
din Chitighaz, la mijlocul anilor 1980

(Fotografie din arhiva prof. Maria Sarca Zombai)

www.munkacsy.hu/nemzetiseg

COLECȚIA
ROMÂNEASCĂ
A
MUZEULUI
ERKEL

Lumea văzută prin benzile desenate

Filiala din Seghedin a ICR Budapesta, Alliance Francaise Szeged și Delegations Wallonie-Bruxelles a organizat în după-masa zilei de 2 aprilie vernisajul expoziției belgiene de benzi desenate „Bulles, jazz, blues”. Creatorii de benzi desenate din Wallonie și Bruxelles sunt ca însuși jazzul, ca spiritul și curentele jazzului: creativi, curioși, pasionați, uneori înțepați, alții își fac de cap și se cufundă în viața nocturnă. În fond, au crescut în țara muzicii, pe pământul natal al lui Adolphe Sax. Benzile desenate care reflectă societatea și imaginarii acesteia și-au ales în mod firesc drept temă jazzul. Creatorii de benzi desenate folosesc drept instrumente creionul și culoarea, tușul și acuarelele, întocmai ca acei compozitori de jazz care, cu sunete simple, trezesc la viață culorile existenței: bule, jazz, blues.

Expoziția de la Seghedin a fost vernisată de domnul Dodo Niță, președintele Asociației BD-fililor din România, care la început ne va explica ce înseamnă de fapt o bandă desenată.

– Definiția cea mai scurtă și cea mai clară din Larousse, deocamdată banda desenată, ca și cuvânt, nu există în dicționarele românești, este că banda desenată este o poveste în imagini. Deci, practic banda desenată este o combinație între literatură și pictură, dacă vreți, în care cu puțin text și cu multă imagine se creează o povestire.

– Iar în cazul expoziției de azi se combină și cu muzica...

– Exact, muzica este subiectul acestei expoziții și subiectul a multe benzi desenate din Franța și Belgia, pentru că muzica face parte din viața de zi cu zi a oamenilor și cum banda desenată reprezintă ea însăși o transfigurare a cotidianului în imaginar, era normal ca și creatorii de benzi desenate să abordeze acest subiect: muzica.

– Din câte știu eu, în Ungaria benzile desenate există de peste 140 de ani. Care este situația în cazul României?

– Cea mai veche bandă desenată, pe care am reușit s-o găsesc la Biblioteca Națională, a apărut în 1893, în Revista copiilor, desenată de Jichidi, Jichidi fiind un nume foarte cunoscut în România, dar nu al tatălui, care a făcut banda desenată, ci al fiului, care s-a făcut cunoscut cu caricaturi. El l-a ilustrat pe Caragiale, în special.

– Din copilăria mea îmi aduc aminte de anumite personaje: Pif, Hercule sau

Asterix. Ce valoare au la ora actuală aceste benzi vechi?

– Există o piață a lor și cu cât o revistă este mai veche, cu atât este mai valoroasă. În România piața asta este de-abia la început, însă în Franța și Belgia, pentru că ele sunt țările de referință la banda desenată, ca să vă dau niște exemple, un album de-al lui Tintin din anul 1930, original, tipărit la vremea

un moment dat la biblioteca franceză de la Universitatea din Craiova pe care o frecventam am găsit o carte unde scria că în Europa de Est practic banda desenată nu există, eu am început să public articole și am publicat și patru cărți, ca să demonstrez că există bandă desenată în România, are o tradiție de o

surprins faptul, că a existat chiar și în timpul comunismului. Ce personaje, ce subiecte puteau fi abordate pe vremea aceea?

– Sigur, nu puteau fi abordate decât patru domenii foarte delimitate, banda desenată istorică, banda desenată science-fiction, banda desenată comică pentru copii și banda desenată de actualitate, care era mai mult o bandă desenată de propagandă, cu pionieri care fac fapte bune, care era cea mai slabă și nouă nu ne plăcea. Cel mai mult ne plăceau benzile desenate istorice, pentru că reconstituiau trecutul, cu uniforme, cu cetăți, cu bătălii... cele de science-fiction, care ne permiteau să visăm, să evadăm din cotidian și cele comice, care ne făceau să râdem. Personajele cele mai importante create în timpul comunismului sunt fără îndoială Mac și Cocofifi, desenate de doamna Livia Rus, o maimuță și un rățoi care fac tot felul de năzbâtii în permanență, sunt cuminți și-n permanență vor să-nvețe, dar fără să muncească, și-atunci totul iese pe dos și treaba asta ne amuza foarte mult, și personaje de aventuri istorice, precum Dan Buzdugan, un voinic care lupta cu două buzdugane în același timp sau Haiducul Miu al Florilor, inspirat chiar de un personaj popular din secolul al XIX-lea.

– Sunteți colecționar?

– Fără discuție!

– Care este personajul preferat al Dvs.?

– Foarte greu de spus, de altfel fără falsă modestie cred că sunt singurul

care are toate cărțile de benzi desenate apărute în România, de la început până astăzi. De 20 de ani strâng colecția asta, dar dacă ar fi să vă spun un personaj care îmi este foarte drag, este unul clasic, personajul Tintin, inventat de belgianul Hergé, și chiar am scris o carte Tintin en Roumanie, cu care încerc să demonstrez că Syldavie, țara imaginată unde se petrece acțiunea acestor benzi desenate, este de fapt inspirată de România. Și despre cartea mea și teoria mea au scris în Franța chiar Le Monde și Le journal du Dimanche.

– Cum observați, ce categorii de vârstă sunt interesate de benzile desenate?

– Am observat treaba asta și în Ungaria, sunt două categorii foarte strict delimitate, sunt copii până în 12-14 ani și sunt „oamenii mari” de peste 40 de ani. Cei între 15 și 40 de ani nu sunt interesați de benzi desenate, cu excepțiile de rigoare, bineînțeles.

– Și oare cei de peste 40 de ani de ce au această pasiune?

– Pentru că avem nostalgie. Noi am fost cititori de benzi desenate când eram mici, citeam Pif Gadget, dar și revistele din țările noastre, din Ungaria și din România, și am rămas cu această nostalgie după acele vremuri.

– Ce calități necesită un om ca să poată desena astfel de povești?

– Trebuie, fără discuție, să se nască cu acel talent, primul lucru, și-al doilea lucru să-l cultive citind benzi desenate.

Julia Kaupert

respectivă doar în două mii de exemplare, acum costă în jur de zece mii de euro.

– Vorbiți foarte pasionați, trebuia să vă întreb chiar de la început... Ca președinte al unei asociații a BD-fililor, desenați și dvs. astfel de personaje?

– Nu, tocmai asta este problema, că eu nu desenez, nu am nici un fel de talent la desen și dacă vreți, glumind oarecum, ceea ce fac eu pentru banda desenată vine din această frustrare, că nu știu să desenez. La Craiova, în cercul studentesc de-acum 20 de ani în care activam, erau trei pasionați creatori de benzi desenate, dar fiecare stătea în colțul lui. Eu i-am reunit, am făcut primele expoziții deja în 1985-1986 și atunci, pentru că la

sută de ani și chiar am publicat articole în franceză și în italiană pentru a demonstra că există benzi desenate în România.

– Sunt mulți BD-fili în România la ora actuală?

– BD-fil înseamnă om pasionat de benzi desenate, colecționar. În asociația noastră sunt 60 de membri, colecționari care investesc mulți bani în benzi desenate, mai cunosc alți vreo o sută, să zicem așa, „part-time”, însă revistele de benzi desenate apar în tiraje de zece, douăzeci, treizeci de mii de exemplare la ora actuală în România, vorbesc de cele pentru copii.

– Vorbeați la deschiderea expoziției despre diferite etape ale benzii desenate din România. Și m-a

Doliu în lumea artiștilor români

Pictorul Sabin Bălașa a încetat din viață

Sabin Bălașa, un mare pictor român, autor și regizor de filme de pictură animată, cât și scriitor, a încetat din viață în după-amiaza zilei de 1 aprilie, la Spitalul Sfânta Maria din București. În vârstă de 76 de ani, pictorul suferea de cancer la plămâni. Trupul neînsuflețit al pictorului a fost pus la veșnică odihnă la sfârșitul săptămânii trecute, la Cimitirul „Eternitatea” din Iași.

Sabin Bălașa s-a născut în Oltenia, la Dobriceni, pe 17 iunie 1932. Tatăl său, preot, și mama sa, învățătoare, își transformaseră casa în muzeu arheologic

România, dar și din Europa și SUA, i-au dorit lucrările, crescând cotația acestora la valori amețitoare pentru artiști cu mai puțin noroc sau talent. Puternic

euro o lucrare, față de câteva sute cât primea de obicei, după ce aceeași „Sală a Pașilor Pierduți” găzduise expoziția Sabin Bălașa organizată de Galeria de artă Top Business în cadrul căreia cea mai ieftină lucrare costa câteva zeci de mii de euro. Cum expoziția a fost vizitată, în trei săptămâni, de peste 60.000 de oameni, unii sosiți de departe, chiar din străinătate pentru a se întâlni cu opera lui Sabin Bălașa reunită într-un simbolic transfer de semnificație între muralele realizate în anii 1970 și lucrări recente ale maestrului care împlinea 70 de ani, se mai poate vorbi și de un al treilea și cel mai important gen de „vânătoare de Sabin Bălașa” – uriașul succes de public.

Odată cu Bălașa dispărea unul dintre cei mai bogați artiști români. Dispare, odată cu Bălașa, și pictorul inorogilor și al siluetelor cosmice. Contestatarilor le răspundea, într-un interviu acordat în urmă cu câțiva ani, că nu este modest, pentru că este talentat, iar judecata estetică o primește numai din partea celor în rândul cărora s-a înscris – da Vinci și Van Gogh.

Bălașa participa la expoziții din țară și la expoziții de artă românească organizate în străinătate: Varșovia, 1956, Moscova

1958, Cairo, Alexandria, Damasc (1960 – 1961), Biennale Tineretului de la Paris 1961, Roma 1966, Grecia, URSS, Finlanda 1976, Norvegia, Suedia, SUA 1979, etc.

Temele majore ale picturilor sale sunt reprezentate prin femei sculpturale, cu păr lung, animale mitologice etc. Mediul și fundalul picturilor sunt, de multe ori, dominate de culoarea albastru. Lumina albastră din pânzele lui Bălașa e lumina visului, lumina spațiului. Sensibilitatea extremă a lui Sabin Bălașa se întâlnește doar la acei mari pictori care au exprimat dureri și aspirații înalte într-o manieră calmă.

Printre cele mai faimoase lucrări ale sale se numără frescele care decorează Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași „Elogiul tinereții”. De aseme-

nea, printre tablourile sale cele mai cunoscute se află „Tinerete”, „Solemnitate”, „Orgoliul”, „Exodus”, „Luntrașul”, „Luceafărul”, „Himera”, „Miracol”, „Seniorii”, „Atlantida”, „Dimineța plănetei”, „Comete”, „Nunta cosmică”, „Icarus”.

Pictorul a primit numeroase distincții pentru operele și talentul său, precum Medalia de Aur a Concurșului European de Pictură de la Pescara, Italia (1965), Premiul revistei Arta pentru pictura murală (1970), Medalia de Aur, la International Parliament USA (1982), Grand Premio delle Nazioni, Salsomaggiore, Italia (1983), titlul Cavaler al Artelor al Academiei Bedriacense, Calvarone, Italia (1985), iar pentru filme a obținut Pelicanul de Argint Mamaia (1966, 1968), Premiul ACIN, 1971.

Anca Butar

și etnografic, cu peste 3000 de piese. Sabin Bălașa a fost școlit la Craiova și apoi la București. A fost legat spiritual de Italia pe care a vizitat-o de mai multe ori, pentru a primi diferite premii, dar și pentru a picta, în special de Florența. Aceeași legătură a simțit-o față de Iași, unde a realizat în intervalul 1968–1978 celebrele murale care înnobilează „Sala Pașilor Pierduți” a Universității Al.I.Cuza, și unde s-a simțit permanent acasă, motiv pentru care declara, cu umor, că este „moldovean de origine oltean”. Celebritatea pe care i-au adus-o muralele de la Iași și pentru care era considerat clasic înainte de a împlini 40 de ani, a determinat o adevărată vânătoare de Sabin Bălașa.

Marii colecționari din

cii epocii i-au comandat și i-au plătit două lucrări dedicate cuplului Ceaușescu (de altminteri, remarcabile ca valoare artistică; în schimb, Bălașa n-a pictat niciodată tractoare, ciocane și seceri și opera sa nu s-a încadrat în rigorile ideologice ale comunismului). Succesele sale au atras și contestări vehemente, alimentate, cel mai adesea, de faptul că picturile sale se vindeau cu prețuri mult mai mari decât ale clasicilor români și absolut nesperate de contemporani.

Totuși, în special în ultimul deceniu, tocmai aceste prețuri au acționat ca un adevărat accelerator de performanță pentru piața de artă românească, ceea ce cu onestitate recunoștea un valoros pictor ieșean atunci când a început să vândă cu câteva mii de

Palatul Parlamentului din București deține trei recorduri în Guinness Book

Cea mai mare clădire administrativă, cea mai masivă, dar și cea mai costisitoare. Coincidență sau nu, World Records Academy a omologat nu unul, ci trei recorduri deținute de Palatul Parlamentului chiar vineri, 4 aprilie, în ziua în care se încheia cel mai important eveniment găzduit de impunătoarea clădire – summit-ul NATO.

Site-ul World Records Academy scrie că Palatul Parlamentului din România se întinde pe 360.000 metri

de tone de cristal. Cunoscut și sub numele de „Casa Poporului” sau „Casa Republicii”, uriașul edificiu re-

Grație temerilor fostului dictator Nicolae Ceaușescu de eventuale atacuri, edificiul a fost conceput în așa fel încât să poată oferi un grad ridicat de securitate, vorbindu-se inclusiv despre pasajele secrete din și de sub clădire. Mii de tone de cristal, oglinzi, marmură, lemn și covoare imense au

pătrați, având un volum de 2.550.000 de metri cubi. Construcția a fost ridicată din materiale exclusiv românești, între care 700.000 de tone metrice de oțel și bronz, 900.000 de metri cubi de lemn, un milion de metri cubi de marmură, iar la fabricarea corpurilor de iluminat s-au folosit 3.500

prezintă clădirea administrativă cea mai scumpă din lume; în 2006, costurile totale pentru această clădire au fost estimate la aproximativ patru miliarde de dolari. Are 1.100 de încăperi, pe 12 niveluri la suprafață, iar parcare subterană poate adăposti 20 de mii de mașini.

contribuit la ornamentarea considerată adesea excesivă a Palatului.

Multă vreme contestat, Palatul Parlamentului de la București a avut, zilele trecute, șansa să își mai spele ceva din imaginea de monument comunist, găzduind cel mai important summit NATO din istorie.

Telefoanele mobile, mai periculoase decât fumatul

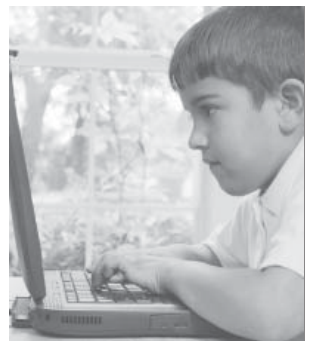
Un studiu realizat recent de un specialist în neurochirurgie, afirmă că oamenii ar trebui să evite utilizarea lor pe cât posibil, iar guvernele și companiile din industria de telefonie mobilă trebuie să ia măsuri imediate pentru a reduce riscul de expunere la radiații. Studiul, realizat de Vini Khurana, doctor în neurochirurgie, se bazează pe probe, care indică faptul că utilizarea telefoanelor mobile pentru mai mult de 10 ani poate duce la dublarea riscului de apariție a cancerului cerebral. Khurana susține că, în general, can-

cerul se dezvoltă în aproximativ 10 ani, ceea ce invalidează declarațiile oficiale bazate pe studii realizate anterior, care includeau foarte puțini oameni care să fi folosit telefonul mobil pentru o perioadă atât de lungă. Profesorul Khurana – un neurochirurg consacrat, care a primit 14 premii în ultimii 16 ani și a publicat peste treizeci de lucrări științifice – a analizat peste 100 de studii legate de efectele telefonului mobil. El admite importanța acestor dispozitive în cazuri de urgență, dar avertizează că există o impor-

tantă serie de dovezi pentru stabilirea unei legături între folosirea telefonului mobil și anumite tumori cerebrale. El mai afirmă că ipoteza sa va fi definitiv demonstrată în următoarea decadă. „Este evident că acest pericol are un efect mult mai mare asupra sănătății publice decât azbestul sau fumatul”, spune profesorul Khurana, care a declarat că afirmațiile sale se bazează pe faptul că în acest moment, în lume, există 3 miliarde de oameni care folosesc un telefon mobil, de trei ori mai mulți decât cei care fumează.

Cum arată noua generație?

În întreaga istorie, noile tehnologii au avut cel puțin răgazul unei generații pentru a fi complet asimilate cultural. Cu cât progresul tehnologic este mai rapid, cu atât distanța culturală dintre generații crește. Dar dacă ritmul noilor tehnologii depășește capacitatea de adaptare a unei generații?

Se pare că tot ce știm despre creierul nostru erau mituri. Se spunea că ne naștem cu un număr de neuroni și că aceștia mor, unul câte unul, pe parcursul vieții, scrie Business magazin. De fapt, se regenerează. Se spunea că tiparele gândirii se formează în primii trei ani de viață, dar în realitate creierul se „reorganizează” permanent în funcție de stimulii pe care îi primește. Se spunea că tot ce ține de activitatea creierului se exprimă în termeni de neuroni și sinapse, dar de fapt creierul se modelează chiar și la modul fizic.

Creierul unui muzician, de exemplu, devine la modul fizic diferit de cel al unui om obișnuit (cerebelul este cu circa 5% mai mare). Până și mitul conform căruia toți oamenii gândesc în același fel se dărâmă în fața evidenței că experiențe și culturi diferite dezvoltă procese cognitive diferite.

Pe de altă parte, s-a descoperit că o limbă străină

este „stocată” într-o altă zonă a creierului decât limba nativă, ceea ce sugerează că stimulii primiți la vârste fragede au un rol special. E suficient să ne privim copiii, care ascultă muzică în căști, schimbă mesaje cu câțiva prieteni deodată, surfează pe web și în timpul acesta își fac lecțiile.

Estimări statistice ne spun că, până la majorat, copiii americani petrec peste 10.000 de ore cu jocuri video, trimit și primesc peste 200.000 de mesaje instant sau e-mail, stau mai mult de 20.000 de ore în fața televizorului (cel mai adesea pe posturi cu un ritm vizual amețitor) și văd o jumătate de milion de reclame. Însă, foarte puțini dedică 5.000 de ore lecturii.

Un astfel de antrenament favorizează accesul direct în fața secvenței, paralelismul în fața succesiunii, atenția distribuită aparent aleator în fața concentrării, imaginea în fața textului.

U M O R

Gimnastică

Aur european pentru România

Gimnastica românească a scris la sfârșitul săptămânii trecute, în Franța, o nouă pagină de istorie. După trei decenii în care **Nadia Comăneci**, **Daniela Silivaș**, **Lavinia Miloșovici** și **Andreea Răducan** au adus faimă României, a venit rândul **Sandrei Izbașa** și al **Steliane Nistor** să repete figura la Clermont-Ferrand, unde a avut loc ediția 2008 a Europeanelor.

Patru ani a așteptat România pentru a reveni în topul gimnasticii feminine continentale. Sandra Izbașa (18 ani), Steliana Nistor (19 ani), **Anamaria Tămârjan** (17 ani), **Gabriela Drăgoi** (16 ani) și **Cerasela Pătrașcu** (16 ani) au câști-

mată de Rusia, cu 179.475, și Franța, cu 177.175. Echipa României a câștigat ultima oară titlul european în 2004, la Amsterdam. În 2006, la Volos, România a ocupat locul doi.

Președintele FR Gimnastică, **Adrian Stoica**, a decla-

mont-Ferrand cu fruntea sus. „Suntem fericiți cu toții. Este primul aur european pentru această echipă, pentru noua generație și reprezintă un mare balon de oxigen pentru fete înaintea Jocurilor Olimpice. A fost un concurs foarte greu, dar astăzi, în finale, fetele au mers mai bine. Pot fi mulțumite, dar și mândre de rezultatul lor. Se vor întoarce cu fruntea sus acasă. Sperăm să avem rezultate bune și la finalele pe aparate de duminică, dar

Sandra Izbașa

gat sâmbătă, la Clermont-Ferrand (Franța), medalia de aur pe echipe din cadrul Campionatului European.

Acest prim succes, obținut după „era Belu – Bitang”, a fost caracterizat cel mai bine chiar de Izbașa: „Câștigarea acestui titlu european a ridicat o mare greutate de pe umerii noștri. Aurul olimpic, din 2004, ne-a obligat să continuăm seria rezultatelor bune, dar noi atunci eram junioare, iar construirea unei noi echipe puternice durează. Cele mai multe din echipa olimpică s-au retras, iar noi a trebuit să construim încet drumul spre succes. Acum am reușit și ne simțim foarte bine”.

Echipa feminină de gimnastică a României s-a întors acasă cu cinci medalii de la Campionatul European din Franța: două de aur, două de argint și una de bronz. România, cu un punctaj 181.525, a fost ur-

rat, sâmbătă, pentru MEDIAFAX, că aurul european obținut de echipa feminină a României va fi un mare „balon de oxigen” înaintea Jocurilor Olimpice, dar și că gimnastele se vor întoarce acasă de la Cler-

mont-Ferrand cu fruntea sus. „Suntem fericiți cu toții. Este primul aur european pentru această echipă, pentru noua generație și reprezintă un mare balon de oxigen pentru fete înaintea Jocurilor Olimpice. A fost un concurs foarte greu, dar astăzi, în finale, fetele au mers mai bine. Pot fi mulțumite, dar și mândre de rezultatul lor. Se vor întoarce cu fruntea sus acasă. Sperăm să avem rezultate bune și la finalele pe aparate de duminică, dar

Torța olimpică a fost stinsă la Paris

După ce sâmbătă seara a fost primită la Londra cu proteste, activiștii pro-Tibetului agățând un banner pe podul Westminster cu inscripția „O singură lume, un singur vis, eliberați Tibetul!”, torța olimpică a ajuns luni, 7 aprilie, în capitala Franței, unde a avut loc un moment unic: flacăra a fost stinsă.

Din cauza celor câteva mii de protestatari strânși în Piața Trocadero, torța olimpică a fost stinsă și urcată într-un autobuz de forțele de ordine pentru a evita astfel un eventual incident neplăcut.

Perimetrul a fost imediat încercuit de cei 3.000 de

poliști și jandarmi prezenți, din cauza faptului că manifestanții încercau prin orice metodă să ajungă la autobuzul în care era torța.

Flacăra olimpică a fost apoi re-aprinsă și și-a continuat drumul. Forțele de ordine au arestat patru persoane care încercau să încetinească înaintarea torței. Doi militanți din cadrul organizației Reporteri fără Frontiere au încercat de asemenea să oprească trecerea simbolului olimpic și au fost reținuți, iar mai mulți protestanți s-au înțins pe șosea în fața autobuzului în care se afla torța.

Ilie Năstase, invitat la Casa Albă

Ilie Năstase l-a așteptat pe președintele **George W. Bush** la Palatul Victoria, cu acordul premierului **Tăriceanu**, și a avut cu liderul american o discuție amicală, la finalul căreia fostul tenisman român a fost invitat să ia masa la Casa Albă.

„Am văzut la televizor că președintele Bush urma să vină la Guvern și, cum stau la două minute de Palatul Victoria, l-am sunat la telefon pe premierul Tăriceanu, pentru a-l întreba dacă pot să vin și eu. Mă cunosc cu președintele american și toată familia Bush este mare amatoare de tenis, în special Bush senior, cu care am jucat tenis în anii 1973-1974”, a declarat Ilie Năstase pentru agenția Mediafax.

Cel mai mare tenismen român al tuturor timpurilor a relatat că, în scurta discuție avută cu **George W. Bush**, acesta i-a spus că regretă că nu a avut mai mult timp la dispoziție pentru o întâlnire separată, dar că l-a invitat la Casa Albă.

„M-a invitat să iau masa cu el, întrebându-mă când prefer să vin, la prânz sau seara. L-am răspuns că sunt un mare gurmand și că aș veni atât la dejun, cât și la cină, iar Bush a fost de acord”, a adăugat amuzat Năstase. Năstase a mai arătat că i-a transmis joi președintelui SUA, prin intermediul soției acestuia, autobiografia sa și o fotografie pe care liderul american să se semneze, autograf primit vineri, tot prin intermediul Laurei Bush, la spectacolul de gimnastică de la Cotroceni.

Flacăra a fost stinsă pentru a doua oară și reaprinsă din cauza unor noi incidente între protes-

tarii pro-Tibet și forțele de ordine.

Acesta este un moment fără precedent în istorie.

TVR 1

Luni 14 aprilie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 9.10 Supermarket de divertisment 10.50 Secolul muzical 12.00 Serial. Darul 12.30 Desene animate 13.00 Jurnal TVR 13.45 Hai să bucătarim! 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Ne vedem la TVR! 17.45 Cu ochii'n 4. 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Gala Premiilor UNITER 21.30 Jurnalul TVR 22.00 Uzina de stele 22.10 Gala Premiilor UNITER.

Marți 15 aprilie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 9.10 Ploaia Steluțelor (R) 11.00 Profesioniștii (R) 12.00 Serial. Căpitanul Johnno 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să ne bucătarim! 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Ne vedem la TVR! 17.45 Cu ochii'n 4 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Între bine și rău 20.30 Serial. Anatonie lui Grey 21.30 Jurnalul TVR 22.10 Serial. Străzile crimei.

Miercuri 16 aprilie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 9.10 Între bine și rău (R) 10.20 Ochiul magic 11.00 Garantat 100% (R) 12.00 Serial. Căpitanul Johnno 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să bucătarim! 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convingeri 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Ne vedem la TVR! 17.45 Cu ochii'n 4 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Film. Încrederea domnește! 21.25 Echipa mea 21.30 Jurnalul TVR 22.10 Serial. Afaceri secrete.

Joi 17 aprilie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 9.10 O dată-n viață (R) 10.40 Celebritățile timpului tău 12.00 Serial. Căpitanul Johnno 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să bucătarim! 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Pe ce dăm banii? 16.45 Interes general 17.45 Cu ochii'n 4 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Fără frontiere 19.45 DOCU-JOI – Război pe calea undelor. Documentar 20.45 Ochiul magic 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film. Surorile.

Vineri 18 aprilie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Jurnalul TVR 9.10 Cafeneaua astrilor (R) 12.00 Serial. Căpitanul Johnno 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Parlamentul României 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Atunci și acum 17.30 Oglinda retrovizoare 18.00 Jurnalul TVR 19.15 O dată-n viață 20.50 Jurnalul TVR 21.10 O dată-n viață 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film. Ragtime.

Sâmbătă 19 aprilie

6.10 Cântecul amintirii... amintirile cântecului 7.00 Sănătate pentru toți! 7.30 Semne 8.00 Desene animate 9.00 Serial. Cățelul fantomă 10.30 Arca lui Noe 11.00 Magazin de protecție a mediului 12.00 De la Est la Vest 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Acces la succes 14.10 Cafeneaua astrilor 16.00 Garantat 100% 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Film. O altă joacă de-a spionii 20.50 Profesioniștii cu Eugenia Vodă 21.55 Film. Dragoste și acțiune la Chicago.

Duminică 20 aprilie

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Ghici cine câștigă? 9.40 Întrebările lui Vlăduț 10.10 Viața satului 11.30 Descoperă Europa ta! 12.00 Săptămâna politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Tezaur folcloric 14.10 Supermarket de divertisment 15.45 Fotbal: Dacia Mioveni–Farul Constanța 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Ploaia Steluțelor 20.00 Sport special 20.15 Ploaia Steluțelor 22.10 Echipa mea 22.15 Serial. Mica Britanie 22.50 Film. Casa terorii.

Maria Dinulescu prezintă „Ploaia Steluțelor”

TVR 2

Luni 14 aprilie

6.00 Atlas (R) 6.30 Serial. Edgemont (R) 7.35 Atenție, se cântă! 8.35 Pescar hoinar (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. Memoriile lui Sherlock Holmes 11.35 Medalion folcloric (R) 12.35 Lumea de aproape (R) 13.30 Natură și aventură (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Legenda lui Conor 18.40 Serial. Miracole 19.35 D'ale lu' Mitică 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Petrecărețele.

Marți 15 aprilie

6.00 Ulița spre Europa (R) 6.35 Serial. Aventurile lui Sherlock Holmes (R) 7.35 Serial. Miracole (R) 8.05 Serial. Legenda lui Conor (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.40 Serial. Aventurile lui Sherlock Holmes 11.35 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Legenda lui Conor 18.40 Serial. Miracole 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Sângele templurilor.

Popasuri folclorice

Miercuri 16 aprilie

6.00 Motomagia (R) 6.35 Serial. Aventurile lui Sherlock Holmes (R) 7.35 Serial. Miracole 8.05 Serial. Legenda lui Conor 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. Aventurile lui Sherlock Holmes 11.35 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Legenda lui Conor 18.40 Serial. Miracole 19.35 Tribul 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Osama.

Joi 17 aprilie

6.00 Autocritica (R) 6.35 Serial. Aventurile lui Sherlock Holmes (R) 7.35 Serial. Miracole (R) 8.05 Serial. Legenda lui Conor (R) 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. Aventurile lui Sherlock Holmes 11.35 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Legenda lui Conor 18.40 Serial. Miracole 19.35 Arena leilor 20.30 Ora de știri 21.30 Film. El și ea.

Vineri 18 aprilie

6.00 Zestrea românilor (R) 6.35 Serial. Aventurile lui Sherlock Holmes (R) 7.35 Serial. Miracole (R) 8.05 Serial. Legenda lui Conor 9.10 Tonomatul DP2 10.35 Serial. Aventurile lui Sherlock Holmes 11.35 Popasuri folclorice 12.30 Super sport (R) 13.30 Zoom/2 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Legenda lui Conor 18.40 Serial. Miracole 19.30 Poate nu știa! 19.40 Dincolo de hartă 20.30 Ora de știri 21.30 Divertisment Folk 22.45 Serial. Whistler.

Sâmbătă 19 aprilie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Omul între soft și moft (R) 7.00 Medalion folcloric 7.30 ABC... De ce? 8.00 Super Sport 8.30 Destinația România 9.30 Bugetul meu 10.00 Natură și aventură 10.35 Liber pe contrasens 11.45 Atenție, se cântă! 12.45 D'ale lu' Mitică (R) 13.25 Între cer și pământ 13.50 Lumea de aproape 15.05 Campionatul de comedie 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Hotel Babylon 18.35 Europa altfel 19.00 Maniacii 20.00 Serial. Trăsnii din Queens 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Escroci 22.30 Film. Un cea în Sahara.

Duminică 20 aprilie

6.00 Atenție, se cântă! (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.30 Motomagia 11 Fotbal: CS Otopeni–Forex Brașov 13.00 H...ora prichindeilor 14.00 Atlas 14.30 Ucenicul lui Jamie 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Parfumul iubirii 18.40 Serial. Edgemont 19.50 Serial. Fiara 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Dreptul la apărare 22.30 Film. Africa.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

14 APRILIE, LUNI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 APRILIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: Moment poetic 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

16 APRILIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

17 APRILIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

18 APRILIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul Vârșnicilor 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

19 APRILIE, SÂMBĂȚĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Teatru radiofonic 17.20: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

20 APRILIE, DUMINICĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Sinteza știrilor săptămânii 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 16.55: Magazinul Vârșnicilor (reluare) 17.25: Emisiune religioasă baptistă 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

16 aprilie 2008 (mtv ora 13.00)
Reluare: 18 aprilie 2008 (m2 ora 10.35)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Duminică, 20 aprilie Biserica Ortodoxă sărbătorește Intrarea în Ierusalim a lui Iisus Hristos, cunoscută și sub denumirea de Florii. Anul trecut echipa noastră de filmare a participat la slujba de Florii din biserica din Chitighaz. În prima parte a emisiunii vă oferim un montaj despre această sărbătoare bisericească. În continuare vă relatăm despre o ședință extraordinară a Autogovernării Românești pe Capitală.

Realizator: Tiberiu Boca

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni–Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă–duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130
Fax: 66/465–142
Mobil: 30/635–7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

Anunț viitorii mei clienți
că la 7 ianuarie 2008
mi-am început
activitatea
de avocat.

Adresa biroului:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.hu

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

UMOR

INTERNET

www.infodeltadunarii.ro

Vizitați Delta Dunării, acest loc unic
în Europa. Site-ul este un ghid al zonei,
cu informații despre puncte de interes,
modalități de cazare,
locuri cu mâncare bună etc.

„Mi-a plăcut să fac cu fierul tot ce vreau”

La atelierul de fierărie al satului, pe vremuri, oamenii veneau să-și încalțe caii cu potcoave noi și, între timp, își împărtășeau părerile cu privire la subiectele zilei. Astăzi, fierarii satului abia dacă mai au ceva de făcut. Pe vremuri, situația era cu totul alta. Meseria de fierar la țară nu-i lăsa meșterului nici o clipă de odihnă. Acum, abia dacă are 2-3 cai pe săptămână de potcovit. Pentru prima dată în viață am intrat într-o fierărie zilele trecute, în atelierul particular al lui **Ioan Ardelean** din Chitighaz, unde bace Ioan mi-a arătat cu mare plăcere cum își petrece viața de pensionar.

– În 1959 am început meseria de fierar, am învățat de inasă, așa se zice la noi, aici la Chitighaz. De 49 de ani sunt fierar, dar când nu am avut ce face am practicat meseria de lăcătuș. Timp de 30 de ani am lucrat la Julia, la o firmă de stat. După schimbarea regimului, am fost îngrijitor la Primăria din Chitighaz până anul trecut. Am învățat această meserie, dar, din păcate, nu am pe cine să învăț mai departe. Am doi copii, un băiat, care a devenit inginer, și o fată care are meseria de infirmieră, iar pe nepoți nu-i preocupă această muncă.

– Ce v-a plăcut cel mai mult în munca pe care o faceți chiar și în ziua de azi?

– Mi-a plăcut dintotdeauna că pot să fac cu fierul tot ce vreau.

– Pentru practicarea acestei ocupații sunt necesare anumite cunoștințe. Cum ați devenit fierar?

– Când am umblat la școala generală românească, în drum spre școală am întâlnit fierari și tot timpul mă uitam pe fereastră cum lucrau. Pe vremuri, patru fierari existau în satul nostru. Mi-o plăcut meseria. Câțiva ani am umblat la Liceul Românesc din Julia, dar mi-am întrerupt studiile ca să pot învăța meseria de fierar. Astăzi nici nu se mai predă această meserie.

– Lucrați la comandă?

– Mai mult ascuțesc securi, fac potcoave, garduri și unelte de casă, dar numai la cunoscuți. Anul trecut am făcut de vânzare și sfeșnice. Acuma vreau să schimb gardul de fier de la intrare.

– Cât timp durează să pregătiți un gard?

– Foarte mult timp. Am început deja să fac câteva ornamente.

– După atâta timp faceți această muncă și cu ochii închiși. Aveți mult lucru?

– În timpul colectivei am avut lucru mai mult. Pe vremea aceea, oamenii de la sat au avut foarte mulți cai, căruțe.

– La căruțe ce ați reparat?

– Căruțele mai demult au fost făcute din lemn, și roțile au fost din fier. Pe vremuri, în comuna noastră au fost trei colective agricole, în fiecare zi am potcovit zece cai. Cinci fierari am lucrat la colectivă, dar toți am avut de lucru. Meseria aceasta-i foarte grea. Mulți tineri au venit pe la mine, se uitau la toate fazele de pregătire, să vadă cum lucrez, dar au constatat că meseria-i foarte grea, necesită o bună condiție fizică.

În timp ce ne povestește, fierarul aprinde focul în forja unde urmează să înroșească fierul ce se va transforma, sub lovituri precise de ciocan, în potcoavă. Un fum gros, înecăcios și toxic se ridică și cuprinde întreaga fierărie. Bace Ioan nu pa-

re însă foarte deranjat de acest lucru și începe să-mi povestească mersul lucrurilor.

– Prima dată aprindem focul, în care încălzim fierul la o temperatură de 800 de grade, la 1300 de grade se topește. Când fierul este roșu, atunci se poate bine lucra. Când potcoava îi gata de jumătate, iar o încălzesc, ca să o pot termina. Trebuie să lucrez repede, pentru că fierul se răcește în scurt timp. Există un proverb: „Bate fierul, până ce îi cald”, care se referă la prelucrarea lui. Dacă fierul se răcește, îi greu de prelucrat. Până ce termin o potcoavă, fierul trebuie încălzit de cinci ori.

– Anul trecut ați fost invitat la festivaluri pentru a prezenta publicului această meserie. Cum ați fost primit de public?

– Am fost la diferite programe culturale, la Cetatea din Julia, la Otlaca-Pustă, la Micherechi, la Sarvaș. Sunt singurul fierar din acest județ.

– Dumneavoastră schimbați și potcoave?

– Da, oamenii vin aici cu caii, prima dată încălzesc potcoava pe care o pun apoi pe copita calului.

– Faceți la comandă și potcoave de noroc?

– Da, acum câțiva ani, a venit la mine o clasă de liceu să le fac potcovițe de noroc, după care am fost înștiințat că toți au trecut cu bine la examenul de bacalaureat.

La despărțire, bace Ioan mi-a dăruit și mie o potcoviță care să-mi poarte noroc. Poate o ascund bine undeva, până la examenul de bac al copiilor mei.

Ana Cioca

